

AAP-001-008409

Seat No. _____

M.J.M.C. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2016

CJM-4002 : Journalism
(Science Communication - II)
(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 008409

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુનાં ગુણ પ્રશ્નનાં કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : 14
- (1) આર્થિક અને સામાજિક વિકાસમાં વિજ્ઞાન પ્રત્યાયનની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.
- (2) કૃષિનાં વિકાસમાં વિજ્ઞાન પ્રત્યાયનની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.
- (3) વિજ્ઞાન સાક્ષરતા ફેલાવવામાં માધ્યમો અને સરકારની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.
- 2 (અ) કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : 10
- (1) ગ્રામીણ વિકાસ અને વિજ્ઞાન પ્રત્યાયનની ચર્ચા કરો.
- અથવા**
- (2) વિજ્ઞાનલક્ષી પ્રત્યાયનમાં રેડિયોનું યોગદાન ચર્ચો.
- (બ) કોઈપણ એકનો ઉત્તર આપો : 10
- (1) સ્વચ્છતા અને આરોગ્યનાં સંદર્ભમાં વિજ્ઞાન સાક્ષરતાની જરૂરિયાત સમજાવો.
- અથવા**
- (2) 'વિજ્ઞાન જાગૃતિ વર્ષ 2004' વિશે નોંધ લખો.

- 3 (અ) કોઈપણ બેનાં ઉત્તર આપો : 10
- (1) વિજ્ઞાન સાક્ષરતા અને લોક માધ્યમો અંગે ચર્ચા કરો.
 - (2) હરિયાણી ક્રાંતિમાં વિજ્ઞાન સાક્ષરતા શું કાર્ય કરી શકે ?
 - (3) સૂર્યગ્રહણ અને વિજ્ઞાન સાક્ષરતા અંગે ચર્ચા કરો.
 - (4) જ્યોતિષ અને વિજ્ઞાન સાક્ષરતાની ચર્ચા કરો.
- (બ) કોઈપણ બેના જવાબ આપો : 10
- (1) વિજ્ઞાન કેન્દ્રીય ટી.વી. ચેનલો વિશે નોંધ લખો.
 - (2) વિજ્ઞાન સાક્ષરતા અને પર્યાવરણ વિશે નોંધ લખો.
 - (3) 'આંતરરાષ્ટ્રીય ખગોળ વિજ્ઞાન વર્ષ 2009' વિશે નોંધ લખો.
 - (4) જન આરોગ્યની જાળવણીમાં માધ્યમોનું પ્રદાન વર્ણવો.
- 4 એક-બે લીટીમાં ઉત્તર આપો : 6
- (1) નરેન્દ્ર દાભોલકરનો પરિચય આપો.
 - (2) વિજ્ઞાન સાક્ષરતા એટલે શું ?
 - (3) વિજ્ઞાન સાક્ષરતા સાથે સંબંધિત કોઈપણ એક કોલમ અને તેનાં લેખકનું નામ આપો.
 - (4) કોઈપણ બે સાયન્સ ફિક્શન ફિલ્મોનાં નામ આપો.
 - (5) નરેન્દ્ર વિજયનો પરિચય આપો.
 - (6) ભારતનાં કયાં રાજ્યમાં હરિયાણી ક્રાંતિ સૌથી વધુ સફળ થઈ છે ?
- 5 કોઈપણ 10 M.C.Q.નાં ઉત્તર આપો : 10
- (1) ભારતનાં સ્પેસ પ્રોગ્રામમાં કયાં ગુજરાતી વૈજ્ઞાનિકની મહત્વની ભૂમિકા રહી હતી ?
 - (A) ડૉ. અબ્દુલ કલામ
 - (B) ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈ
 - (C) ડૉ. વિહારી છાયા
 - (D) ડૉ. રંગનાથન

- (2) ગુજરાતની શ્વેતકાંતિમાં કોની ભૂમિકા મહત્વની હતી ?
- (A) ડૉ. કુરિયન
 (B) ડૉ. નારલીકર
 (C) ડૉ. વિશ્વનાથન
 (D) ડૉ. રાજગોપાલ
- (3) ડૉ. જે.જે.રાવલ કયાં અખબારનાં કોલમીસ્ટ છે ?
- (A) સંદેશ
 (B) ગુજરાત સમાચાર
 (C) કુલછાબ
 (D) દિવ્યભાસ્કર
- (4) ભારતમાં વિજ્ઞાનલક્ષી રેડિયો ચેલનો કેટલી છે ?
- (A) એક
 (B) બે
 (C) ત્રણ
 (D) એકપણ નહીં
- (5) ગુજરાતમાં વિજ્ઞાન સાક્ષરતાનું કાર્ય કઈ સંસ્થા કરે છે ?
- (A) સેવા
 (B) અવાજ
 (C) જનવિજ્ઞાન જાથા
 (D) એકપણ નહીં
- (6) 'સાયન્સ સમંદર' પુસ્તકનાં લેખક કોણ છે ?
- (A) કાંતિભટ્ટ
 (B) જય વસાવડા
 (C) નરેશ શાહ
 (D) કૌશિક મહેતા

- (7) ભારતનાં જાણીતા કૃષિ વૈજ્ઞાનિક કોણ હતા ?
- (A) ડૉ. સ્વામિનાથન
 (B) ડૉ. નારલીકર
 (C) ડૉ. ડાભોલકર
 (D) ડૉ. રંગનાથન
- (8) 'અગ્નિ-5' મિસાઈલની પહોચ (ક્ષમતા) કેટલી છે ?
- (A) 2000 km
 (B) 3000 km
 (C) 4000 km
 (D) 5000 km
- (9) હિન્દી ભાષાની પ્રથમ બાળ વિજ્ઞાન પત્રિકા કઈ છે ?
- (A) સાયફન
 (B) બાલરાજા
 (C) ચક્રમક
 (D) ચંદામામા
- (10) ભારતમાં પૂર્ણ ખગ્રાસ સૂર્યગ્રહણ છેલ્લે ક્યારે જોવા મળ્યું ?
- (A) 1990
 (B) 1995
 (C) 1885
 (D) 1955
- (11) હેમ રેડિયોનું મુખ્ય કાર્ય શું છે ?
- (A) આફત સમયે મદદ
 (B) મનોરંજન
 (C) સમાચાર
 (D) એક પણ નહીં

(12) દેશનું પ્રથમ ઓર્ગેનિક ખેતી કરતું રાજ્ય કયું છે ?

- (A) ગુજરાત
- (B) પંજાબ
- (C) કેરલ
- (D) સિક્કિમ

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to the right side indicate marks of questions.

1 Answer any one question : **14**

- (1) What is the role of science communication in economic and social development ?
- (2) Discuss the role of science communication in agricultural development.
- (3) Describe the role of media and government to spread the knowledge of science literacy.

2 (a) Answer any one : **10**

- (1) Discuss rural development and science communication.

OR

- (2) Discuss the role of radio in science communication.

(b) Answer any one : **10**

- (1) What is the role of science literacy in context to sanitation and health ?

OR

- (2) Write a note on 'science awareness year 2004'.

- 3 (a) Answer any two : 10
- (1) Discuss the science literacy and folk media.
 - (2) What is the function of science literacy in green revolution?
 - (3) Note on solar eclipse and science literacy.
 - (4) Discuss astrology and science literacy.
- (b) Answer any two : 10
- (1) Write a note on science-centric T.V.channels.
 - (2) Write a note on science literacy and environment.
 - (3) Write a note on international year of astronomy 2009.
 - (4) Describe media's contribution in the public health.
- 4 Answer in 1-2 lines : 6
- (1) Introduce Narendra Dabholkar.
 - (2) What is science literacy ?
 - (3) Name any column and its columnist related to science literacy.
 - (4) Name any two films based on science fiction.
 - (5) Introduce Nagendra Vijay.
 - (6) In which state of India, the green revolution became most successful ?
- 5 Answer any 10 MCQ : 10
- (1) Which Gujarati Scientist's role was important in space programme of India ?
 - (A) Dr. Abdul Kalam
 - (B) Dr. Vikram Sarabhai
 - (C) Dr. Vihari Chaaya
 - (D) Dr. Rang Nathan
 - (2) Whose role of very important in white revolution of Gujarat ?
 - (A) Dr. Kurian
 - (B) Dr. Narlikar
 - (C) Dr. Vishwnathan
 - (D) Dr. Raj Gopal

- (3) Dr. J. J. Raval is columnist of which News paper ?
- (A) Sandesh
 - (B) Gujarat Samachar
 - (C) Phulchhab
 - (D) Divya Bhaskar
- (4) How many science centric radio channels are in India ?
- (A) one
 - (B) two
 - (C) three
 - (D) none
- (5) Who works for science literacy in Gujarat ?
- (A) Seva
 - (B) Aawaj
 - (C) Jan Vigyaan Jatha
 - (D) None of these
- (6) Who is the author of book named 'Science-Samandar' ?
- (A) Kanti Bhatt
 - (B) Jay Vasavda
 - (C) Naresh Shah
 - (D) Kaushik Mehta
- (7) Who was the Indian famous agriculture scientist ?
- (A) Dr. Swami Nathan
 - (B) Dr. Narlikar
 - (C) Dr. Dabholkar
 - (D) Dr. Rangnathan
- (8) What is the range of 'Agni-5' missile ?
- (A) 2000 km
 - (B) 3000 km
 - (C) 4000 km
 - (D) 5000 km

- (9) Which is the first magazine of science for children in Hindi ?
- (A) Scifun
 - (B) Bal Raja
 - (C) Chak Mak
 - (D) Chanda Mama
- (10) When was the total solar eclipse seen in India at last ?
- (A) 1990
 - (B) 1995
 - (C) 1885
 - (D) 1955
- (11) What is the main function of Hem Radio ?
- (A) help in crisis
 - (B) enter tainment
 - (C) news
 - (D) none of these
- (12) Which was the first state adopted organic farming in world ?
- (A) Gujarat
 - (B) Punjab
 - (C) Keral
 - (D) Sikkim
-